

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024-2027

(skrajne daty)

Rok akademicki 2026/2027

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Seminarium licencjackie
Kod przedmiotu*	IC4/28
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Literatury i Kultury XIX Wieku oraz Badań Mitoznawczych
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok III, semestr 5. i 6.
Rodzaj przedmiotu	przedmiot kierunkowy do wyboru
Język wykładowy	polski
Koordinator	prof. dr hab. Marek Stanisław
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	prof. dr hab. Marek Stanisław, dr hab. prof. UR Kazimierz Maciąg, dr hab. prof. UR Mariusz Chrostek, dr Anna Dworak, dr Wojciech Maryjka

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	ZW	Liczba pkt. ECTS
5					30				3
6					30				8

1.2. Sposób realizacji zajęć

x zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (zaliczenie bez oceny)**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

aktywne uczestnictwo w zajęciach (udział w dyskusji, orientacja w tematyce zajęć), umiejętność zestawiania bibliografii podmiotowej i przedmiotowej oraz sporządzania przypisów, umiejętność redagowania dłuższej rozprawy z uwzględnieniem właściwego

wykorzystywania opracowań naukowych oraz materiałów źródłowych, prowadzenie własnych badań empirycznych ukierunkowanych na określony w rozprawie temat, prezentacja wybranego rozdziału pracy

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Celem seminarium w pierwszym semestrze jest przygotowanie warsztatowe studentów do napisania dłuższej rozprawy: poprzez sprawdzenie umiejętności sporządzania przypisów, opisu bibliograficznego, zestawiania bibliografii na określony temat, opanowanie sztuki wyszukiwania materiałów źródłowych i opracowań, układanie logicznej kompozycji pracy i wybór – w miarę możliwości – jednej z podstawowych metod badawczych stosowanych w humanistyce.
C2	W drugim semestrze – podtrzymywanie wysokiej motywacji do pracy, ukierunkowywanie procesu pisania i kontrola osiąganych wyników.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student/ka zna i właściwie stosuje podstawową terminologię filologiczną w języku polskim właściwą dla dyscypliny literaturoznawstwo oraz rozumie jej źródła.	K_W02
EK_02	Student/ka ma uporządkowaną wiedzę z zakresu dyscypliny literaturoznawstwo.	K_W03
EK_03	Student/ka zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji utworów literackich oraz innych tekstów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie literaturoznawstwa.	K_W07, K_W08
EK_04	Student/ka umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze w zakresie literaturoznawstwa, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego.	K_U04
EK_05	Student/ka potrafi precyzyjnie, poprawnie logicznie i językowo wyrażać swoje myśli i poglądy w języku polskim oraz umie przedstawić argumenty na rzecz własnych poglądów, jak i poglądów innych autorów oraz potrafi formułować wnioski.	K_U07
EK_06	Student/ka posiada umiejętność przygotowania pracy pisemnej w języku polskim o charakterze ogólnym oraz naukowym (praca licencjacka) w języku polskim, dotyczącej literatury polskiej XIX wieku, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł; potrafi przedstawiać i oceniać różne stanowiska	K_U10

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

	badawcze oraz dyskutować o nich.	
EK_07	Student/ka krytycznie ocenia posiadaną wiedzę i odbierane treści z zakresu literaturoznawstwa; uznaje znaczenie wiedzy z tego zakresu w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów.	K_K01

3.3 Treści programowe

Problematyka seminarium (dr hab. prof. UR Kazimierz Maciąg) Ogólny temat seminarium: Proza polska XIX i XX wieku.

<p>Treści merytoryczne</p> <p>1. <i>Lalka</i> B. Prusa - tematy proponowane na podstawie tej powieści: Mickiewicz, romantyzm i literatura romantyczna; Nauka i wiedza; Młodzi i starzy; Humor: rodzaje, funkcja; Świat pracy i świat kultury; Przeszłość (dawność) i terażniejszość (współczesność); Opowieści (narracje) bohaterów; Podróże i powroty do domu bohaterów; Patriotyzm; Moda i nowoczesność (albo: dawność i współczesność); Świat wartości bohaterów.</p> <p>2. <i>Faraon</i> B. Prusa - tematy proponowane na tej powieści: Kreacje wybranej grupy bohaterów (np. postaci drugoplanowych, kobiet, kapłanów); Rola nauki; Historiozofia Prusa; Konteksty romantyczne i pozytywistyczne.</p> <p>3. Wybrane problemy prozy H. Sienkiewicza - proponowane tematy: <i>Listy z podróży do Ameryki</i> jako reportaż; Motywy biblijne na wybranych przykładach prozy; Obrazy wojny w powieściach; Kreacje bohaterów: stereotyp i nowatorstwo.</p> <p>4. Polska powieść historyczna w XX wieku - proponowane lektury: twórczość K. Bunscha, Zofii Kossak, Teodora Parnickiego, Hanny Malewskiej i innych twórców. Proponowana tematyka: Historiozofia; Kreacje bohaterów; Świat wartości bohaterów.</p>

Problematyka seminarium (dr hab. prof. UR Marek Stanisław)

Ogólny temat seminarium: *Literatura polska XIX wieku i jej konteksty*.

[Poniższe treści merytoryczne mają charakter orientacyjny i mogą zostać zmodyfikowane lub zmienione w zależności od zainteresowań studentek/ów.]

<p>Treści merytoryczne</p> <p>1. Zajęcia wstępne – dyskusja o zainteresowaniach naukowych studentów, przedstawienie problematyki ramowej seminarium, prezentacja zasad oceny pracy licencjackiej, ustalenie kalendarza prac. Ćwiczenia w interpretacji romantycznych tekstów literackich (Cyprian Norwid: <i>Do Nikodema Biernackiego</i> lub <i>Marionetki</i>)</p> <p>2. Sztuka analizy i interpretacji tekstu literackiego. Lektury obowiązkowe: – Jan Prokop, <i>Adam Mickiewicz: „Nad wodą wielką i czystą”</i>, [w:] <i>Liryka polska. Interpretacje</i>, pod red. Jana Prokopa i Janusza Sławińskiego, Kraków 1971, s. 122-130 [lub inne wydanie].</p> <p>3. Problem „europejskiego kanonu literackiego”. Pojęcia „literatury światowej” i „literatury</p>
---

europeskiej”.

Lektury obowiazkowe:

- René Etiemble, *Czy nalezy zrewidowac pojecie „Weltliteratur”*, [w:] *Antologia zagranicznej komparatystyki literackiej*, pod red. Haliny Janaszek-Ivaničkowej, Warszawa 1997, s. 71-83.
- Dionyz Durišin, *Koncepcja literatury swiatowej*, [w:] *Antologia zagranicznej komparatystyki literackiej*, pod red. Haliny Janaszek-Ivaničkowej, Warszawa 1997, s. 99-103.
- Andrzej Wajda, *100 pierwszych ksiazek*, [w:] *Europejski kanon literacki*, pod red. Elzbiety Wichrowskiej, Warszawa 2012, s. 21-24.
- Stefan Chwin, *Europa i kanon dla doroslych*, [w:] *Europejski kanon literacki*, pod red. Elzbiety Wichrowskiej, Warszawa 2012, s. 57-61.
- Jakub Z. Lichański, *Precz z kanonami. Tekst swiadomie polemiczny*, [w:] *Europejski kanon literacki*, pod red. Elzbiety Wichrowskiej, Warszawa 2012, s. 62-68.

4. Czym jest komparatystyka literacka?

Lektury obowiazkowe:

- Henry H. H. Remak, *Literatura porownawcza – jej definicja i funkcja*, [w:] *Antologia zagranicznej komparatystyki literackiej*, pod red. Haliny Janaszek-Ivaničkowej, Warszawa 1997, s. 25-36.
- François Jost, *Komparatystyka literacka jako filozofia literatury*, [w:] *Antologia zagranicznej komparatystyki literackiej*, pod red. Haliny Janaszek-Ivaničkowej, Warszawa 1997, s. 41-65.

5. Wybór tematów prac licencjackich.

6. Jak zebrać bibliografię przedmiotu do pracy licencjackiej? Zajęcia w Informatorium Biblioteki Głównej Uniwersytetu Rzeszowskiego.

7-8. Źródła do studiowania literatury europejskiego romantyzmu – referaty studenckie.

- antologie i wybory tekstów literackich pisarzy europejskiego romantyzmu.
- kompendia historycznoliterackie (historie literatury europejskich);
- monografie romantycznych pisarzy europejskich.

9. Prezentacja słowników symboli oraz kompendiów niezbędnych przy pisaniu pracy mgr – referaty studenckie.

Charakterystyka m.in. następujących słowników:

Marek Piechota, Jacek Lyszczyna, *Słownik Mickiewiczowski*, Katowice 2000; Jarosław Marek Rymkiewicz, Dorota Siwicka, Alina Witkowska, Marta Zielińska, *Mickiewicz. Encyklopedia*, Warszawa 2001; Francis Claudon [i inni], *Encyklopedia romantyzmu. Malarstwo, Rzeźba, Architektura, Literatura, Muzyka*, przeł. Helena Kęszycka, Warszawa 1992; Dorothea Forstner, *Świat symboliki chrześcijańskiej*, przekł. i oprac. Wanda Zakrzewska [i in.], Warszawa 1990; *Słownik symboli literackich*, oprac. Radosław Kuleszewicz, Białystok 2000; *Słownik stereotypów i symboli ludowych*, koncepcja całości i red. Jerzy Bartmiński, Lublin 1996 [wydane tomy]; Manfred Lurker, *Słownik obrazów i symboli biblijnych*, tłum. Kazimierz Romaniuk. Poznań 1989; Władysław Kopaliński, *Słownik symboli*, Warszawa 2001 [lub wydania wcześniejsze]; Juan Eduardo Cirlot, *Słownik symboli*, tłum. Ireneusz Kania, Kraków 2000; Lucia Impelluso, *Natura i jej symbole. Rośliny i zwierzęta*, Warszawa 2006.

10-11. Referaty studenckie na temat wybranych lektur do pracy licencjackich.

12. Sztuka analizy i interpretacji porównawczej tekstu literackiego.

Proponowane teksty literackie:

- Cyprian Norwid: *Rozebrana*; Heinrich Heine, *Rozmowa w stepach Paderbornu*.

Uwaga: dobór tekstów może ulec zmianie po konsultacjach z Uczestni(cz)kami

seminarium.
13-14. Nasze (i nie nasze) pojedynki o romantyzm – dyskusja o zaletach i wadach polskiej literatury romantycznej. Lektury obowiązkowe (do wyboru dowolne fragmenty podanych niżej publikacji): – <i>Nasze pojedynki o romantyzm</i> , pod red. Doroty Siwickiej i Marka Bieńczyka, Warszawa 1995. – <i>Mickiewicz czyli wszystko</i> , z J. M. Rymkiewiczem rozmawia A. Poprawa, Warszawa 1994. – <i>Zawsze czeka nas nowy romantyzm</i> . Rozmowa z prof. Bogusławem Dopartem, „Czterdzieści i cztery. Magazyn Apokaliptyczny” 2009, nr 2, s. 95-108. – Dorota Siwicka, <i>Zapytaj Mickiewicza</i> , Gdańsk 2007.
15-24. Prezentacje koncepcji i konspektów prac licencjackich (temat, główne tezy, kompozycja, charakterystyka materiału poddanego analizie, bibliografia itp.); lektura fragmentów prac (po 2 referaty na zajęcia).
25-30. Konsultacje indywidualne.

3.4 Metody dydaktyczne

wykład problemowy, dyskusja, praca z tekstem, praca w grupach

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, napisanie pracy dyplomowej	seminarium
EK_02	sprawozdanie, napisanie pracy dyplomowej, egzamin ustny	zbieżna z EK_01
EK_03	napisanie pracy dyplomowej, egzamin ustny	zbieżna z EK_01
EK_04	obserwacja w trakcie zajęć, egzamin ustny	zbieżna z EK_01
EK_05	napisanie pracy dyplomowej	zbieżna z EK_01
EK_06	obserwacja w trakcie zajęć, dyskusje na konsultacjach	seminarium, konsultacje
EK_07	obserwacja w trakcie zajęć, dyskusje na konsultacjach	seminarium, konsultacje

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

W pierwszym semestrze zaliczenie na podstawie przedstawionej bibliografii i planu pracy, w drugim wymagane jest przedłożenie ukończonej pracy licencjackiej. W pracy pisemnej przedłożonej przez studenta powinna się znaleźć informacja, że nie została przygotowana z wykorzystaniem narzędzi sztucznej inteligencji.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	60 (30 + 30)
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	35 (10 + 25)
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.), kwerenda, lektura i opracowanie zebranych materiałów, napisanie pracy	230
SUMA GODZIN	325
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	11 (3 + 8)

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	nie przewiduje się

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

A. Opracowania pomocne podczas pisania pracy:

Bielcowie E. i J., *Podręcznik pisania prac*, Kraków 2004.

Bielec E., *Podręcznik pisania prac albo technika pisania po polsku*, Kraków 2000.

Billingham J., *Redagowanie tekstów*, Warszawa 2006.

Eco U., *Jak napisać pracę dyplomową. Poradnik dla humanistów*, Warszawa 2007.

Kamiński T., *Poradnik dla prowadzącego i piszącego prace dyplomowe*, Warszawa 2000.

Kozłowski H., *Praktyczny sposób pisania prac dyplomowych z wykorzystaniem programu komputerowego i Internetu*, Warszawa 2009.

Maćkiewicz J., *Jak pisać teksty naukowe?*, Gdańsk 1996.

Marszałek L., *Edytorstwo publikacji naukowych*, Warszawa 1986.

Seweryniak H., *Metodyka uczenia się pisania prac dyplomowych*, Płock 2000. Szkutnik

Z., *Metodyka pisania pracy dyplomowej. Skrypt dla studentów*, Poznań 2005.

Trzynadłowski J., *Edytorstwo. Tekst, język, opracowanie*, wyd. trzecie, uzupełnione, Warszawa 1983.

B. Literatura związana z wybranym tematem pracy licencjackiej – w przypadku każdej pracy wymaga ustalenia z prowadzącym.

Literatura uzupełniająca:

A. Opracowania pomocne podczas pisania pracy:

Gierz W., *Jak pisać pracę licencjacką?*, Gdańsk 1998.

Loth R., *Podstawowe pojęcia i problemy tekstologii i edytorstwa naukowego*, Warszawa 2006.

Kuziak M., Rzepczyński S., *Jak pisać?*, Bielsko-Biała 2007.

Vademecum pracy dyplomowej, Bytom 2001.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej